

Fitness Antrenörlerinin Görev ve Ego Yönelimi Durumları

Muhammed GÜLER¹, Mesut BULUT²

¹Munzur Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi ORCID ID: 0000-0002-9335-4611

²Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi ORCID ID: 0000-0003-0789-0969

Öz

Spor ortamının en büyük güdüleyicilerinden birinin başarı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Sporda değerlendirmeler başarı ölçütleriyle yapıldığından dolayı sporun başarı hedef yaklaşımıyla ilişkisi ortaya çıkmaktadır. Başarı hedef yaklaşımı, görev yönelimi ve ego yönelimi olarak iki tarzdan meydana gelmektedir. Başarı hedef yaklaşımının spor ile ilişkili olması, bu yaklaşımın fitness branşıyla da ilişki içinde olabileceği fikrini ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışma fitness antrenörlerinin başarı hedef yaklaşımının iki stili olan görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma grubunu Elazığ ilinde çeşitli belge kademelerinde sahip 74 fitness antrenörü oluşturmuştur. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı çalışmada verileri toplamak için araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ile beraber "Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği" (SGEYÖ) kullanılmıştır. Verileri analiz etmek için SPSS 24 istatistik programının kullanıldığı çalışmada, hata payı $p < ,05$ olarak alınmıştır. Analizler sonucunda; fitness antrenörlerinin görev yönelimi düzeyleri $\bar{x}=35.32$ ve ego yönelimi düzeyleri $\bar{x}=29.97$ olarak hesaplanmıştır. Bu iki değer de ortalamanın üzerinde olduğu görülmüştür. Kadın fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarının erkek fitness antrenörlerine oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yaş değişkeninin, görev ve ego yönelimi üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır. Fitness antrenörlerinin spor yapma yılının da görev ve ego yönelimi durumları üzerinde fark yaratıcı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Sonuç olarak, fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarının yüksek olduğu görülmüştür.

Orijinal Makale

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 22.07.2022

Kabul Tarihi: 15.11.2022

Online Yayın Tarihi: 30.12.2022

Anahtar kelimeler: Görev yönelimi, ego yönelimi, fitness, spor.

Task and Ego Orientation Status of Fitness Trainers

Abstract

It is an undeniable fact that one of the biggest motivators of the sports environment is achievement. Since the evaluations in sports are made with achievement criteria, the relationship between sports and achievement target approach emerges. The achievement goal approach consists of two styles: task orientation and ego orientation. The fact that the achievement goal approach is related to sports reveals the idea that this approach can also be related to the fitness branch. This study was conducted to examine the two styles of the achievement goal approach, task orientation and ego orientation, of fitness trainers. The study group consisted of 74 fitness trainers with various document levels in the province of Elazığ. In the study, in which the relational screening model was used, the Demographic Information Form developed by the researchers and the "Task and Ego Orientation Scale in Sports" (STEOS) were used to collect the data. In the study in which SPSS 24 statistical program was used to analyze the data, the margin of error was taken as $p < ,05$. According to the results, task orientation levels of fitness trainers were $\bar{x}=35.32$ and ego orientation levels were $\bar{x}=29.97$. These two values were above the average. It was determined that the task orientation and ego orientation levels of the female fitness trainers are higher than the male fitness trainers. It was concluded that the age variable did not have any effect on task orientation and ego orientation levels. It was also observed that the fitness trainers' year of doing sports does not have an effect on their task and ego orientation. As a result, it was seen that the task orientation and ego orientation levels of the fitness trainers were high.

Original Article

Article Info

Received: 22.07.2022

Accepted: 15.11.2022

Online Published: 30.12.2022

Keywords: Task orientation, ego orientation, fitness, sport.

Sorumlu Yazar: Muhammed GÜLER
e-mail: muhammedguler@hotmail.com

GİRİŞ

Başarı kavramı, genelde bir hedefi gerçekleştirmek veya bir hedefe ulaşmak anlamında kullanılmaktadır. Spor ortamında en büyük güdüleyicilerden birinin başarı olduğu yadsınamaz bir gerçektir ve bu ortamdaki değerlendirmeler başarı ölçütleriyle yapılmaktadır. Sporda değerlendirmelerin başarı ölçütüyle yapılması, sporun başarı hedef yaklaşımıyla ilişkisini ortaya çıkarmaktadır. Başarı hedef yaklaşımının temelinde iki kavram, bir başka ifadeyle iki stil vardır. Literatürde hedef başarı yaklaşımını oluşturan bu iki kavram; görev yönelimi ve ego yönelimidir. Sporun başarı hedef yaklaşımıyla ilişkili olması, bir spor branşı olarak fitness branşı ile nasıl bir ilişki içinde olabileceği merakını ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada, fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarının ne düzeyde olduğu ve bu durumların bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermeyeceğini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Toros (2001) spor ortamındaki başarı kavramını; yetenekleri geliştirme, kazanma, haz alma, hedeflere ulaşma gibi örneklerle betimlemiştir. Ames ve Archer (1988) başarı kavramını, bireyin ulaşabildiği en iyi performansa ulaşması olarak belirtmiştir. Görev ve ego yönelimi kavramları hedef başarı yaklaşımının iki temel stili olarak görülmektedir. Nicholls (1992) bu kuramın görev ve ego ile ilişkili bir olgu olduğunu belirtmiştir. Başarı hedef kuramına göre başarı kavramı; odaklı ortamlarda hedef yeterliliğinin sergilenmesi olarak belirtilmiştir (Duda & Ntoumanis, 2003).

Ego yönelimli bireyler, toplum içinde saygınlığını arttırma düşüncesiyle, en az çaba harcayarak başkalarından daha yüksek performans sergilemeye çalışırlar. Ego yönelimli bir tutum içinde olan birey başkalarına karşı üstünlük elde ettiğinde başarı hissi elde eder. Ego yönelimli bireyler başkaları tarafından en iyi olarak nitelendirilirlerse bu onlar için çok büyük bir zevktir. Sürekli en iyi olmaya çalışırlar (Haslofça, 2012). Walling ve Duda (1995), ego yönelimleri yüksek olan sporcuların, başarıya ulaşamayacaklarını hissettiklerinde isteksiz olduklarını, kazanma ve üstün gelmeyi de büyüklük olarak gördüklerini belirtmiştir. Baric ve Horga (2006) ego yönelimi yüksek sporcuların kazanmak için her şeyi (kurallara uymamak da dâhil) yapabileceklerini belirtmişlerdir. Ego yönelimli tavır sergileyen bireyler, yarışma anında daha az çaba göstererek rakiplerine karşı üstünlük kurmayı başarının bir parçası olarak görürler (Ekmekçi, Zekioğlu ve Nihal, 2021). Ego yönelimli hedefleri olan bireylerde kazanmak çok önemlidir (Bray, Balaguer & Duda, 2004). Ego yönelimi sergileyen bireyler kendi performanslarıyla diğerlerinin performanslarını karşılaştıran ve onlardan daha yüksek düzeyde performans sergileyen kişilerdir. Ego yönelimine sahip birey üstün yeteneğe sahip olduğuna inanır. Sürekli kendini kanıtlama çabası içerisindedir. Diğer bir tanımla ego yönelimi, üstünlük duygusunu içermektedir. Spor ortamında ego yönelimli birey, takım arkadaşları veya rakip sporcuların performansı ile kendi performansını sürekli kıyaslama halindedir (Barut, 2018).

Görev yönelimine sahip bireyler, kendi sergiledikleri performanstan daha hoşnutturlar. Müsabakadan haz duyarlar. Ego yöneliminde birey, performansından daha az memnundur. Ancak görev yöneliminde birey, performansından oldukça memnundur (Duda, 1993). Görev yönelimli sporcular katıldıkları aktivitelerden zevk aldıklarından dolayı genel olarak sorunlarla başa çıkabilme konusunda başarılıdırlar (Cumming, Smith, Smoll, Standage &

Grossbard, 2008). Görev yönelimine sahip olan bireyler hedeflerini sahip oldukları kapasiteye göre düzenlemektedirler. Bu sporcular kendilerini diğer sporcularla kıyaslama gereği duymazlar. Aynı şekilde rakibin kim olduğunun onlar için pek önemi yoktur. Sahip oldukları yeteneklerin düzeyi geliştikçe kendilerini başarılı olarak görür (Doğan, 2005). Ayrıca görev yönelimine sahip sporcular, kendi beceri ve performanslarını geliştirmeye sadece müsabakada değil, antrenmanlarda da yüksek oranda motive oldukları için daha fazla antrenman yapmaya ihtiyaç duyarlar (Duda, Olson & Templin,1991).

Hipotezler

h1. Fitness antrenörlerinin görev yönelimi düzeyi yüksek bir tavır sergilemektedirler.

h2. Fitness antrenörlerinin ego yönelimi düzeyi yüksek bir tavır sergilemektedirler.

h3. Fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelim düzeyleri;

-Cinsiyet,

-Yaş,

-Spor yapma yılı değişkenlerine göre gruplar arasında farklılık gösterebilir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma modeli olarak; ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki değişimin varlığını ve böyle bir değişim varsa bunun düzeyini belirlemek amacıyla kullanılan araştırma yaklaşımına denir (Karasar, 2011).

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini 2021 yılında Elazığ ilinde birinci, ikinci ve üçüncü kademe fitness antrenörlük belgesine sahip fitness antrenörleri oluştururken, örneklem grubunu ise çalışmaya katılan 74 fitness antrenörü oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu iki kısımdan meydana gelmektedir. Birinci kısımda; araştırmacılar tarafından oluşturulan 3 soruluk kişisel bilgi formu (cinsiyet, yaş, spor yapma yılı) kullanılmıştır. İkinci kısımda ise; Duda ve Nicholls (1992) tarafından geliştirilen Toros (2004) tarafından da Türk sporcular üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan “Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği (SGEYÖ)” kullanılmıştır. Ölçek 13 madde ve 2 faktörden oluşmaktadır. Ölçekte 2, 5, 7, 8, 10, 12, 13.üçüncü maddeler “Görev Yönelimi” faktörünü oluştururken, 1, 3, 4, 6, 9, 11.inci maddeler “Ego Yönelimi” faktörünü oluşturmaktadır. Toros’a (2004) göre, ölçeğin cronbach’s alfa katsayısı görev yöneliminin ,87 ve ego yöneliminin ,85 olduğu görülmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizi için SPSS 24 istatistik programından yararlanılmıştır. İlk olarak ölçeğin cronbach's alfa güvenilirlik katsayılarına bakılmış ve değerlerin güvenilir düzeyde olduğu görülmüştür. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için normallik testi yapılmıştır. Çarpıklık (Skewness) ve Basıklık (Kurtosis) değerleri incelendiğinde verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediği için non-parametrik testler kullanılmıştır. Çalışmada ikili gruba sahip değişkenler için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Çalışmada hata düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Tablo 1: Güvenilirlik istatistiği

Faktör	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
Görev Yönelimi	,944	7
Ego Yönelimi	,899	6

Tablo 1 incelendiğinde: "Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği (SGEYÖ)" alt faktör maddelerinin cronbach's alpha katsayılarının; Görev Yönelimi (,944) ve Ego Yönelimi (,899) olarak yeterli güvenilirlik değerlerine sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 2: Sporda görev ve ego yönelim ölçeği normallik testi sonuçları

		İstatistik	Std. Hata
Görev Yönelimi	Skewness	-1,859	,279
	Kurtosis	3,012	,552
Ego Yönelimi	Skewness	-1,757	,279
	Kurtosis	2,774	,552
Toplam	Skewness	-1,847	,279
	Kurtosis	3,028	,552

Tablo 2'de görüldüğü gibi, ölçeğin çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerlerinin Tabachnick ve Fidell'e göre (2013) -1,5 ile +1,5 aralığında olmadığı ve verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Bu nedenle verilerin analizinde non parametrik testler tercih edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 3: Demografik değişkenler

		N	%
Cinsiyet	Kadın	29	39,2
	Erkek	45	60,8
Yaş	18-22 Yaş	40	54,1
	23 ve Üzeri Yaş	34	45,9
Spor Yapma Yılı	1-5 Yıl	32	43,2
	6 ve Üzeri Yıl	42	56,8

Çalışmaya katılanların %39,2'sini kadınlar (29 kişi) oluştururken, %60,8'ni erkekler (45 kişi) oluşturmaktadır. Yaş değişkenine baktığımızda, %54,1'i 18-22 yaş (40 kişi) aralığında iken, %45,9'u 23 ve üzeri yaş (34 kişi) aralığındadır. Spor yapma yılına baktığımızda, 1-5 yıl (32 kişi) spor yapanlar %43,2'lik dilimi oluştururken, 6 ve üzeri yıl (42 kişi) spor yapanlar %56,8'lik dilimi oluşturmaktadır.

Tablo 4: Genel ortalama dağılımı

	N	Minimum	Maximum	Ortalama	Standart Sapma
Görev Yönelimi	74	7	42	35,32	8,88
Ego Yönelimi	74	6	36	29,97	7,43

Sporda Görev ve Ego Yönelim Ölçeği (SGEYÖ) genel ortalama puan dağılımını incelediğimizde; görev yönelimi faktörünün \bar{x} = 35,32 ve ego yönelimi faktörünün \bar{x} = 29,97 ile ortalamanın üzerinde değerlere sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 5: Cinsiyet değişkenine göre Mann-Whitney U testi

	Cinsiyet	N	Ortalama	Sıralar Toplamı	U	p
Görev Yönelimi	Kadın	29	47,03	1364,00	376,00	,002
	Erkek	45	31,36	1411,00		
Ego Yönelimi	Kadın	29	44,00	1276,00	464,00	,035
	Erkek	45	33,31	1499,00		

Sporda Görev ve Ego Yönelimi ölçeği (SGEYÖ) faktörlerinin toplam puan ortalamalarını cinsiyet değişkenine göre incelediğimizde; hem görev yönelimi faktörü hem de ego yönelimi faktöründe gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tablo 6: Yaş değişkenine göre Mann-Whitney U testi

	Yaş	N	Ortalama	Sıralar Toplamı	U	p
Görev Yönelimi	18-22 Yaş	40	38,60	1544,00	636,00	,628
	23 ve Üzeri Yaş	34	36,21	1231,00		
Ego Yönelimi	18-22 Yaş	40	36,74	1469,50	649,50	,738
	23 ve Üzeri Yaş	34	38,40	1305,50		

“Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği (SGEYÖ)” faktörlerinin toplam puan ortalamalarını yaş değişkenine göre incelediğimizde; hem görev yönelimi faktörü hem de ego yönelimi faktöründe gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı fark görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 7: Spor yapma yılı değişkenine göre Mann-Whitney U testi

	Spor Yapma Yılı	N	Ortalama	Sıralar Toplamı	U	p
Görev Yönelimi	1-5 Yıl	32	35,00	1120,00	592,00	,376
	6 ve Üzeri Yıl	42	39,40	1655,00		
Ego Yönelimi	1-5 Yıl	32	37,06	1186,00	658,00	,877
	6 ve Üzeri Yıl	42	37,83	1589,00		

“Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği (SGEYÖ)” faktörlerinin toplam puan ortalamalarını spor yapma yılı değişkenine göre incelediğimizde; hem görev yönelimi faktörü hem de ego yönelimi faktöründe gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemiştir ($p>0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Başarı hedef yaklaşımı özellikle son otuz yılda araştırmacıların ilgi odağı olan bir konu olmuştur. Özünde görev yönelimi ve ego yönelimi olarak iki tarzdan meydana gelen bu yaklaşıma yönelik araştırmacılar tarafından spor ortamındaki bireylerin görev yönelimi ve ego yönelimi üzerine çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışma da spor ortamının bir parçası olan fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarının çeşitli değişkenlere göre değişiklik gösterebileceği düşüncesiyle yapılmıştır. Çalışma verileri ışığında çeşitli kademe fitness antrenörlüğü belgelerine sahip fitness antrenörlerinin görev yönelimi ($\bar{x}=35,32$) ve ego yönelimi ($\bar{x}=29,97$) değerlerinin ortalamasının üzerinde yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmadan elde edilen toplam puan ortalamalarının yüksek bir değere sahip olmasının nedeninin; fitness branşıyla ilgilenen antrenörlerin ve sporcuların estetik kaygılar duyuyor olmasından kaynaklandığı söylenilebilir. Fitness sporunun doğasında birey daha iyi ve estetik bir görünüme ulaşmak için sürekli bir çaba sergilemektedir. Bu çaba sonucunda fitness antrenörü ya da fitness sporuyla ilgilenen bireylerin görev yönelimli ve ego yönelimli tavırlar sergilediği düşünülmektedir. Görev yönelimli tavırlar sergileyen fitness antrenörleri yaptıkları işten zevk alırlar ve sorunlarla başa çıkmada daha başarılıdırlar. Ego yönelimi sergileyen fitness antrenörlerinde ise az çaba harcayarak çok iş yapma eğilimi vardır.

Fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarını cinsiyet değişkenine göre incelediğimizde hem görev yöneliminde hem de ego yöneliminde gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı çıktığı görülmektedir ($p<0,05$). Elde edilen sonuçlara göre, kadın fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarının erkek fitness antrenörlerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Kadın antrenörlerin erkek antrenörlerden daha yüksek görev ve ego yönelimli tavırlar sergilemelerinin nedeninin, kadınların erkeklere oranla daha yüksek bir estetik kaygı taşımalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Tanrıku (2019) tarafından 10-15 yaş elit taekwondo, judo, karete sporuyla ilgilenen çocuklar üzerinde yapılan çalışmaya baktığımızda görev yönelimi alt boyutunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmezken, ego yönelimi alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Ancak bu çalışmada gruplar arasındaki fark

incelendiğinde bizim çalışmamızın aksi şekilde erkek sporcuların ego yönelimlerinin kadın sporculara göre daha fazla olduğu görülmüştür. Balkis'in (2019) yapmış olduğu çalışmaya baktığımızda elit tenis sporcularının görev yönelimi ve ego yönelimi durumları arasında cinsiyet değişkenine göre herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır. Kilpatrick ve diğerlerinin (2003) sporcuların başarı güdülenme düzeylerini inceledikleri çalışmada kadın sporcuların daha çok görev yöneliminde olduğu, erkek sporcuların ise ego yöneliminde olduğunu belirtmişlerdir. Kelecek (2013) tarafından yapılan çalışmada ise erkek sporcuların görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarının kadın sporculara oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Karaca'nın (2018) üniversiteler arası spor müsabakalarında yarışan sporcular üzerine yapmış olduğu çalışmada sporcuların görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarında cinsiyet değişkenine göre istatistiki olarak gruplar arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır.

Fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarını yaş değişkenine göre incelediğimizde hem görev yöneliminde hem de ego yöneliminde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak görev yöneliminde yaşları küçük fitness antrenörlerinin, ego yöneliminde ise yaşları büyük fitness antrenörlerinin grup sıra ortalaması puanlarının yüksek olduğu görülmüştür. Yapılan literatür incelemelerine baktığımızda ise, Torun (2020) tarafından elit judo sporcularının başarı algısının incelendiği çalışmada yaş değişkenine göre gruplar arasında istatistiksel olarak bir fark ortaya çıkmıştır. Başoğlu'nun (2017) milli güreşçiler üzerine yaptığı çalışmaya baktığımızda, yaş grupları arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Bu durum bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Toros (2001) tarafından erkek basketbolcular üzerine yapılan çalışmada; yaş değişkenini çalışmamızdaki gibi 23 yaş altı ve üzeri olarak iki gruba ayırmıştır. Bu çalışma da bizim çalışmamızı destekler nitelikte olup yaş değişkenine göre gruplar arasında herhangi bir anlamlı fark görülmemiştir. Yine aynı şekilde Üngür (2009) tarafından, amatör ve profesyonel futbolcular üzerine yapılan çalışmada gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmıştır. Toy'un (2015) çalışmasında ise yaş arttıkça ego yöneliminin de arttığı görülmüştür.

Çalışmamızda fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumlarını spor yapma yılı değişkenine göre incelediğimizde gruplar arasında istatistiki olarak herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır. Balkis'in (2019) çalışmasını spor yapma yılına göre incelediğimizde gruplar arasında istatistiki olarak herhangi bir anlamlı fark görülmemiştir. Özgün ve diğerleri (2017) tarafından sporcuların hedef yönelimleri üzerine yapılan çalışmada spor yapma yılı yüksek olan sporcularda bu yönelimlerin yüksek olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak; fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumları ortalamanın üzerinde yüksek bir değere sahiptir. Kadın fitness antrenörlerinin görev yönelimi ve ego yönelimi durumları ise erkek fitness antrenörlerine oranla daha yüksektir. Fitness antrenörlerinin yaşlarının görev ve ego yöneliminde herhangi bir anlamlılık düzeyine sahip olmadığı tespit edilmesine rağmen, yaşı küçük fitness antrenörlerinin görev yönelimi durumlarının, yaşı büyük sporcuların ego yönelimi durumlarından yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmada spor yapma yılının görev yönelimi ve ego yönelimi üzerinde bağlayıcı bir etkisinin olmadığı ortaya çıkmıştır.

KAYNAKÇA

- Ames, C. & Archer, J. (1988). Achievement goals in the classroom: Students Learning Strategies And Motivation Processes. *Journal of Educational Psychology*, 80, 260-267.
- Balkis, F. (2019). Elit seviyedeki tenisçilerin görev ve ego yönelimi hedeflerinin başarı motivasyonlarına etkisinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- Baric, R. & Horga, S. (2006). Psychometric properties of the croatian version of task and ego orientation in sport questionnaire (CTEOSQ). *Kinesiology*, 38, 135-142.
- Barut, A.İ. (2018). Farklı Hedef Yönelimlerine Sahip Ünilig Erkek Basketbolcularının Algılanan Liderlik Davranışı ve Antrenör Davranışlarını Değerlendirmelerinin Karşılaştırılması. Doktora Tezi, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Başoğlu, B. (2017). Grekoromen yıldız erkek güres milli takım oyuncularının başarı algısı ve özyeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 31-40.
- Bray, S., Balaguer, I., & Duda, J.L. (2004). The relationship of task self-efficacy and role efficacy beliefs to role performance in spanish youth soccer. *Journal of Sport Sciences*, 22 (5), 429-437.
- Cumming, S. P., Smith, R. E., Smoll, F. L., Standage, M., & Grossbard, J. R. (2008). Development and validation of the achievement goal scale for youth sports. *Psychology of Sport and Exercise*, 9, 686-703.
- Doğan, O. (2005). Spor psikolojisi (2. Baskı). Ankara: Nobel Kitabevi.
- Duda JL, Olson LK, & Templin TJ. (1991). The relationship of task and ego orientation to sportsmanship attitudes and the perceived legitimacy of injurious acts. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 62(1): 79-87.
- Duda, J.L. & Nicholls, J.G. (1992). Dimensions of achievement motivation in schoolwork and sport. *Journal of Educational Psychology*, 84, 290-299.
- Duda, J.L. & Ntoumanis, N. (2003). Correlates of achievement goal orientations in physical education. *International Journal Education Reseach*, 39, 415-436.
- Duda, J.L. (1993). Goals: A social-cognitive approach to the study of achievement motivation in sport. *Handbook on Research on Sport Psychology*, 421-436.
- Ekmekçi, N., Zekioglu, A., ve Nihal, D. A. L. (2021). Voleybol hakemlerinin ego ve görev yönelimleri bakımından öz yeterliliklerinin incelenmesi. *Humanistic Perspective*, 3(1), 244-269.
- Haslofça, F. (2012). Beden eğitiminde görev ve ego yönelimleri ölçeğinin ortaokul öğrencileri için geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Spor Hekimliği Dergisi*, 47, 105-112.
- Karaca, K. (2018). Üniversiteler arası spor müsabakalarında yarışan sporcuların hedef yönelimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Karasar, N. (2011). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kelecek, S. (2013). Sporcuların tutkunluk düzeylerinin; optimal performans duygu durumu, güdüsel yönelim ve hedef yönelimi belirlemedeki rolü. Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kilpatrick, M., Bartholomew, J., & Riemer, H. (2003). The measurement of goal orientations in exercise. *Journal of Sport Sciences*, 15(1), 49-64.
- Nicholls, J.G. (1992). The General and the specific in the development and expression of achievement motivation. In G.C. Roberst (ed.), *Motivation in Sport And Exercise*, 3, 56.
- Özgün, A., Yaşartürk, F., Ayhan, B., ve Bozkuş., T. (2017). Hentbolcuların Spora özgü başarı motivasyonu ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 3 (Özel Sayı 2), 83-94.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2013). *Using multivariate statistics* (sixth ed.). Boston.
- Tanrıkulu, B. (2019). Taekwondo, judo, karate sporu ile uğraşan 10-15 yaş grubu elit sporcuların başarı algılarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Toros, T. (2001). Elit ve elit olmayan erkek basketbolcularda hedef yönelimi, güdüsel (motivasyonel) iklim ve hedeflerin özgünlük, güçlük derecesi özelliklerinin yaşam doyumuna etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Toros, T. (2004). Sporda görev ve ego yönelimi ölçeği'nin (SGEYÖ) Türk sporcuları için güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Spor Bilimler Dergisi*, 15(3), 255-166.
- Torun, F. (2020). Elit judo sporcularının başarı algısı ve spora katılım güdülerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Toy, A. B. (2015). Serbest ve grekoromen stil güreşçilerin hedef yönelimi ve yaşam doyumunu ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum.
- Üngür, G. (2009) Amatör ve profesyonel futbolcularda hedef yönelimi ve algılanan motivasyonel iklim arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Walling, M.D. & Duda, J.L. (1995). Goals and their associations with beliefs about success in the perceptions of the purposes of physical education. *Journal Teaching Psychology Education*, 14, 140-156.